

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Paupertas Religiosorum propria sine proprio Propugnata

Wissingh, Anton

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Votum Filiale ad Seraphicum Patrem S. Franciscum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49625](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49625)

VOTUM FILIALE
ad Seraphicum Patrem
S. FRANCISCUM

O Patriarcha Pauperum *Francisce* ! tuis precibus auge tuorum numerum in charitate Christi, quos cancellatis manibus cæcutiens ut moriens Jacob bene ꝑ dixisti. Tuis adsta posteris *Pater Francisce* miseris, nam increscunt gemitus ovium tuarum. Ex *Officio, & Missa Festi*. Doce nos vincere, ne malitia & fel mundi vincat Sapienciam Christi : sed potius gloriamur tecum, quòd

PROGRAMMA.

Funes ceciderunt mihi in præclaris. *Pf. 15. 6.*

ANAGRAMMA.

Cernis ! Seraphin fel acre mundi vicit.

CA.

CATENA AUREA

*Virtutum evangelicarum, ac aliarum
dotum eximiarum, quæ in Seraphici Pa-
tris Nostri S. FRANCISCI Ordin. Minorum
Fundatoris mirabili vita proponuntur Fratribus
ejus sequacibus tum ad admirationem, tum ad de-
votionem, tum ad ferventem imitationem: con-
texta ex Vita ejusdem, prout devotè & simpliciter
concinnatâ à Doctore Seraphico S. Bona-
ventura, ejusdem Ordinis Professore,
ejusdemque Seraphici Patris
ferventissimo sequaci ✝*

Titulus primus.

*De conversione S. P. N. Francisci, &
profectu in virtutibus.*

V Ir erat in civitate Assisij FRANCIS-
CUS nomine, cujus memoria in bene-
dictione est: pro eo, quòd Deus ipsum
in benedictionibus dulcedinis benignè præveni-
ens, & de præsentis vitæ periculis clementer eri-
puit, & cælestis gratiæ donis affluenter implevit.
S. Bonav. in vita S. P. N. Francisci c. I. §. I.

E 2

II.

II. Mansuetudinis lenitas, cum elegantia morum, patientia, & tractabilitas supra humanum modum, munificentiae largitas ultra suppetentiam facultatum, quibus bonae indolis adolescens *Franciscus* certis florere conspiciebatur indiciis, quaedam videbantur esse praeludia, quod copiosior super eum foret in posterum divinae benedictionis abundantia diffundenda. *Ibidem* §. 2.

III. Quia spiritali auditui dat intellectum inflicta vexatio; facta est super eum manus Domini, & immutatio dexteræ Excelsi, diutinis languoribus ipsius corpus affligens, ut coaptaret animam ad S. Spiritus unctionem. *Ibidem* §. 3.

IV. Cùm autem ex frequenti orationis usu flamma desiderii caelestis in eo vehementer succresceret, & jam pro amore supernae Patriae terrena omnia despiceret quasi nihil; thesaurum sentiebat se reperisse absconditum, ac velut prudens negotiator margaritam inventam excogitabat venditis omnibus comparare. Adhuc tamen qualiter id ageret, ignorabat: nisi quia ipsius suggerebatur spiritui, quod spiritalis mercatio à mundi contemptu sumat initium, Christique militia sit à sui ipsius victoria inchoanda. *Ibidem* §. 4.

V. Dum unâ dierum sequestratus oraret, & præ nimietate fervoris totus esset absorptus in Deum, apparuit ei Christus JESUS velut Crucifixus. Ad cujus conspectum liquefacta est anima ejus: & memoria Passionis Christi visceribus cordis ipsius adeo impressa medullitus, ut ab illa hora, cùm Christi crucifixio veniret in mentem, vix posset à lacrymis & gemitibus exerceri.

terius contineri - Induit extunc spiritum paupertatis, humilitatis sensum, & affectum intimæ pietatis. *Ibidem* §. 6.

VI. Pauperibus mendicantibus non solum sua, verum etiam se ipsum cupiebat impendere: aliquando vestimenta eruens, aliquando diffusuens, aliquando scindens, ad largiendum eis, cum præ manibus alia non haberet. Sacerdotibus etiam Pauperibus reverenter subveniebat & piè, præcipuè in ornamentis Altaris; quò & cultus divini particeps fieret, & cultorum inopiæ supplementa præberet. *Ibidem* §. 6.

VII. Tentabat deinde Pater carnis Filium gratiæ *Franciscum*, pecuniâ jam nudatum ducere coram Episcopo civitatis, ut in ipsius manibus facultatibus renuntiaret paternis, & omnia redderet, quæ habebat. Ad quod faciendum se promptum exhibuit verus paupertatis amator, Perveniensque coram Episcopo nec moras patitur, nec cunctatur de aliquo, nec verba expectat, nec facit; sed continuo depositis omnibus vestimentis, restituit ea Patri. (Inventus est autem tunc vir Dei cilicium habere ad carnem sub vestibus delicatis) insuper ex admirando fervore spiritu ebrius, rejectis etiam femoralibus, totus coram omnibus denudatur, dicens ad patrem: usque nunc vocavi te patrem in terris, amodo autem securè dicere possum: *Pater noster, qui es in calis*, apud quem omnem thesaurum, & omnem spei fiduciam collocavi - - Sic igitur servus Regis Altissimi nudus relictus est, ut nudum sequeretur Crucifixum Dominum, quem amabat. c. 2. §. 4.

VIII. Exinde totius humilitatis amator *Franciscus* se transtulit ad leprosos, eratque cum eis, diligentissimè serviens omnibus propter Deum: lavabat ipsorum pedes, ligabat ulcera, educebat plagarum putredinem, & saniem abstergebat. Osculabatur etiam ex miranda devotione ulcerosas plagas ipsorū evangelicus medicus mox futurus. Propter quod tantam est à Domino consecutus virtutem, ut in spiritalibus & corporalibus morbis mirabiliter expurgandis mirabilem efficaciam obtineret. c. 2. §. 5.

IX. Fundatus jam in Christi humilitate *Franciscus*, depositaque omni verecundiâ, propter amorem pauperis Crucifixi, mendicabat apud eos, inter quos abundare solebat: debile corpus attritum jejuniis, oneribus lapidum supponendo, ut tres Ecclesias repararet, videlicet S. Damiani, S. Petri, & S. *MARIÆ Angelorum*, quæ & dicitur *PORTIUNCULA*. c. 2. §. 7.

X. In Ecclesia igitur Virginis Matris Dei (*MARIÆ Angelorum*) moram faciente servo ipsius *Francisco*, & apud eam, quæ concepit *Verbum* plenum gratiæ & veritatis, continuis insistente gemitibus, ut fieri dignaretur Advocata ipsius; meritis matris misericordiæ concepit ac peperit spiritum evangelicæ veritatis. c. 3. §. 1.

XI. Cœpit ex hoc Apostolicæ paupertatis amicus vir Dei *Franciscus* divino instinctu, evangelicæ perfectionis æmulator existere: & ad pœnitentiam ceteros invitare. Erant autem ipsius eloquia non inania, nec risu digna, sed virtute Spiritus Sancti plena, medullas cordis penetrantia,

tia, ut in vehementem stuporem audientes converterent. *Ibidem.*

XII. Conversus ad Fratres vir Dei *Franciscus* ait: Confortamini charissimi & gaudete in Domino: nec, quia pauci estis, efficiamini tristes; neque vos terreat mea vel vestra simplicitas: quoniam sicut mihi à Domino in veritate ostensum est, in magnam multitudinem faciet nos Deus crescere, suæque bene & dictionis gratiã multipliciter dilatabit. *c. 3. §. 5.*

XIII. Jam sterilis & paupercula simplicitas S. Patris *Francisci* pepererat septem filios: & desiderabat universitatem fidelium ad pœnitentiæ lamenta vocatam Christo Domino parturire. Ite, inquit dulcis Pater ad Filios, annunciantes hominibus pacem: prædicate pœnitentiam in remissionem peccatorum. Estote in tribulationibus patientes in orationibus vigiles, in laboribus strenui, in sermonibus modesti, in moribus graves, & in beneficiis grati: quia pro his omnibus regnum vobis præparatur æternum. *Ibid. c. 6.*

XIV. Non est formidandum, quòd fame pereant æterni Regis Filii & heredes, qui ad imaginem Regis Christi per Spiritus Sancti virtutem de paupere Matre nati, & ipsi per spiritum paupertatis sunt in Religione paupercula generandi. Si enim Rex cælorum imitatoribus suis regnum promittit æternum; quantò magis illa subministrabit, quæ communiter largitur bonis & malis? *Ita agebat S. P. Franciscus ad INNOCENTIUM III. S. P. c. 3. §. 8.*

XV. Cognoscentes autem pauperes Fratres,

supernum sibi in comitatu viri Dei *Francisci* adesse præsidium, magis dono liberalitatis divinæ, quàm cibo carnis propriæ sunt refectioni. Insuper divina consolatione repleti statuerunt firmiter, & irrevocabiler confirmaverunt, nullius inediae aut tribulationis impulsu à Sanctæ Paupertatis refilire promisso. c. 4. n. 1.

XVI. Christi servus *Franciscus* supernæ revelationis illustratus oraculo, intellexit se ad hoc missum à Domino, ut Christo lucraretur animas, quas diabolus conabatur auferre. Ideoque magis omnibus, quàm sibi soli, vivere præelegit, illius provocatus exemplo, qui unus pro omnibus mori dignatus est. *ibidem* §. 2.

XVII. Recollegit itaque se vir Dei cum ceteris Sociis, in quodam tugurio derelicto juxta civitatem Assisi: in quo secundum S. Paupertatis formam, in labore multo, & inopia victitabant, magis lacrymarum quàm deliciarum panibus refici satagentes. Vacabant enim ibidem divinis precibus incessanter, mentaliter potiùs quàm vocaliter, studio intendentes orationis devotæ. Librum Crucis Christi continuatis affectibus, diebus ac noctibus revolvebant, exemplo Patris & eloquio eruditi, qui jugiter faciebat eis de Cruce Christi sermonem. *ibidem* §. 2.

XVIII. Cùm patefaceret plurima, quæ sensum transcendebant humanum, verè cognoverunt Fratres super servum suum *Franciscum* Spiritum Domini in tanta plenitudine quievisse, quòd post ipsius doctrinam & vitam erat eis proficisci tutissimum. *ibidem* §. 4.

XIX. Pusilli Gregis Pastor *Franciscus* videbatur intuentibus homo alterius sæculi, quippe qui mente ac facie in cælum semper intentus, omnes sursum trahere conaretur. *ibidem* §. 5.

XX. Faciebat Sancta Paupertas, quam solam deferebant Filii S. P. *Francisci* Pauperculi pro sumptibus, ipsos ad omnem obedientiam promptos, robustos ad labores, & ad itinera expeditos. Et quia nihil terrenum habebant, nihil amabant, nihilque timebant amittere, securi erant ubique, nullo pavore suspensi, nullâ curâ distracti, tamquam qui absque mentis turbatione vivebant, & sine sollicitudine diem crastinum, & serotinum hospitium expectabant. *ibidem* §. 6.

XXI. Multa quidem eis in diversis partibus orbis inferebantur convitia tamquam personis despicabilibus & ignotis. Verùm amor Evangelii Christi adeo ipsos patientes effecerat, ut quærerent potius ibi esse, ubi persecutionem paterentur in corpore, quàm ubi, cognitâ sanctitate ipsorum, mundano possent gloriari favore. Ipsa quoque rerum penuria superabundans eis videbatur ubertas; dum juxta consilium Sapientis (Eccl. 29. | 30.) *Pro magno ipsis minimum complacebat.* *ibidem* §. 7.

Titulus secundus.

Heroicarum virtutum sectator S. P.

Noster Franciscus

I. **V**IR Dei *Franciscus* attendens illud Apostoli Verbum, *qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitis &*

E S

con-

concupiscentiis, ut Crucis armaturam suo ferret in corpore, tantâ disciplinæ rigiditate sensuales appetitus arcebat, ut vix necessaria sumeret sustentationi naturæ. Difficile namque fore dicebat, necessitati corporis satisfacere, & pronitati sensuum non parère. -- Sicque seipsum austerum sibi, humanum proximo, subjectum evangelio Christi per omnia reddens, non solum abstinendo, verum etiam manducando præbebat ædificationis exemplum. c. 5. §. 1.

II. Interrogatus aliquando, quomodo vestitu tam tenui se posset ab hiemalis algoris asperitate tueri, in spiritus fervore respondit: si supernæ patriæ flammâ per desiderium contingeremur interiùs, frigus istud exterius facile portaremus. Vestis horrebat mollitiem, asperitatem amabat -- experientiâ enim certâ dedicerat, dæmones asperitate terreri, deliciosis autem & mollibus ad tentandum fortiùs animari. *Ibidem* §. 2.

III. Rigidus in disciplina super custodiam suam stabat: curam permaximam gerens de utriusque hominis puritate servanda. Quapropter circa conversionis suæ primordia, tempore hiemali in foveam glacie plenam seipsum plerumque mergebat, ut & domesticum sibi hostem perfectè subigeret, & candidum vestimentum pudoris à voluptatis incendio præservaret. Tolerabilius viro spirituali fore incomparabiliter assererat, magnum sustinere frigus in carne, quàm ardorem carnalis libidinis vel modicum sentire in mente. *Ibidem* §. 3.

IV. Otium autem omnium malarum cogitatio-

tio-

tionum sentinam docebat summopere fugiendum; exemplo demonstrans, rebellem carnem & pigram disciplinis continuis, & fructuosis laboribus esse domandam. Unde corpus suum Fratrem asinum appellabat, tamquam laboriosis supponendū oneribus, crebris cædendum flagellis, & vili pabulo sustentandum. *Ibidem §. 4.*

V. Si quem verò cernebat otiosum & vagum aliorum velle manducare labores, Fratrem muscam nominandum censebat, eò quòd talis nihil boni faciens, sed benefacta inficiens, vilem & abominabilem se omnibus reddat. Propter quod dixit aliquando: Volo Fratres meos laborare & exercitari; ne otio dediti per illicita corde & linguâ vagentur. *Ibidem §. 5.*

VI. Evangelicum volebat à Fratribus observari silentium, ut videlicet ab omni otioso verbo omni tempore abstinerent sollicitè, tamquam reddituri in die iudicii de huiusmodi rationem. Sed etsi quem invenisset Fratrem verbis assuetum inanibus, acriter arguebat, taciturnitatem modestam & puri cordis affirmans custodiam, & non modicam esse virtutem. *Ibidem §. 5.*

VII. Licet autem pro viribus ad vitam austeram Fratres induceret, non tamen ei placebat distractionis severitas, quæ pietatis non induit viscera, nec est discretionis sale condita. *Ibidem §. 6.* Ad tantam pervenerat puritatem, ut caro spiritui, & spiritus Deo harmonia mirabili concordarent. *Ibidem §. 8.*

VIII. Omnium virtutum custos & decor humilitas copiosâ virum Dei ubertate repleverat. In
pro-

propria quidem reputatione nihil erat nisi peccator, cum in veritate speculum esset, & splendor omnimodæ sanctitatis. Super hanc studuit ædificare se ipsum, ut sapiens architectus fundamentum præjaciens, quod à Christo didicerat. Sed & verbum hoc dicere solitus erat: quantum homo est in oculis Dei, tantum est, & non plus. *Cap. 6, §. 1.*

IX. Ut autem pluribus modis negotiator hic Evangelicus *Franciscus* lucraretur, ac totum præsens tempus conflaret in meritum, non tam præesse voluit, quàm subesse, nec tam præcipere, quàm parère. Idcirco Generalis cedens officio, Guardianum petiit, cujus voluntati per omnia subjaçeret. Tam enim uberem asserabat sanctæ obedientiæ fructum, ut eis, qui jugo ipsius colla submitterent, nil temporis sine lucro transiret. Unde & Fratri, cum quo erat solitus ire, semper obedientiam promittere consueverat, & servare. *Ibidem §. 4.*

X. Dixit aliquando sociis: inter alia, quæ dignanter pietas divina concessit, hanc gratiam contulit, quòd ita diligenter Novitio unius horæ obedirem, si mihi Guardianus daretur, sicut antiquissimo & discretissimo Fratri. Subditus, inquit, Prælatum suum non hominem considerare debet, sed illum, pro cujus amore est subjectus. Quanto enim contemptibilior præsidet, tantò magis humilitas obedientis placet. *Ibidem §. 4.*

XI. Cum vice quadam quæreretur ab eo, quis esset verus obediens judicandus; corporis mortui similitudinem pro exemplo proposuit. Tolle,
in-

inquit, corpus exanime, & ubi placuerit, pone: videbis non repugnare motum, non murmurare situm, non reclamare dimissum. Quòd si statuatur in cathedra, non alta sed ima respiciet; si collocetur in purpura, duplò pallefcet. Hic, ait, verus obediens est, qui, cur moveatur, non dijudicat; ubi locetur, non curat; ut transmutetur, non instat; erectus ad officium, solitam tenet humilitatem; plùs honoratus plus reputat se indignum.

Ibidem §. 5.

XII. Addebat: in prælatione casus, in laude præcipitium, in humilitate subditi animæ lucrum est: cur ergo periculis plùs quàm lucris attendimus, cùm acceperimus tempus ad lucrum? *Ibidem §. 5.* Hac igitur de causa, humilitatis forma *Franciscus* Fratres suos voluit vocari *Minores*, & Prælatos sui Ordinis dici *Ministros*, ut & verbis uteretur Evangelii, quod observare promiserat; & ex ipso nomine discerent discipuli ejus, quòd ad discendum humilitatem ad scholas humilis Christi venissent. *Ibidem §. 6.*

XIII. Ad tempus commoratus in aula alicujus *Cardinalis*, & ideo verberatus à *Diabolicis*, ait ad socium: meliùs judico, eum, qui ponitur in exemplum, fugere curias, & humiliter inter viros in locis conversari humilibus; ut sustinentes penuriam fortes efficiat, similia sustinendo. c. 6. §. 10.

XIV. Abhorrebat Vir Sanctus superbiam omnium malorum originem, & inobedientiam ipsius pessimam prolem: sed non minùs humilitatem pœnitentiæ acceptabat. *Ibidem §. 11.*

XV. Inter cetera charismatum dona, quæ à
largo

largo datore *Franciscus* obtinuit, prærogativa quadam speciali promeruit in divitias simplicitatis excrefcere per altiffimæ paupertatis amorem. Hanc Filio Dei vit Sanctus familiarem attendens, & jam quasi toto orbe repulfam, charitate ftuduit desponfare perpetua. Nemo tam auri, quàm ipfe cupidus paupertatis: nec thefauri custodiendi folicitior ullus, quàm ifte hujus evangelicæ margaritæ. In hoc præcipuè fuus offendebarur afpectus, fi quidquam videret in Fratribus, quod paupertati non per omnia confonaret. c. 7. §. 1.

XVI. Chrifti JESU paupertatem, & Matris frequenter cum lacrymis revocabat ad mentem: inde hanc virtutum afferens effe Reginam, quia in Rege Regum, & in Regina Matre ipfius tam præftanter effulfit. Nam & Fratribus in conclavi quærentibus, quæ virtus magis amicum redderet Chrifto; quali fecretum fui cordis aperiens, refpondebat: Paupertatem noveritis Fratres fpecialem effe viam falutis, tanquam humilitatis fomentum, perfectionisque radicem, cujus eff fructus multiplex, fed occultus. -- Ad cujus, inquit, culmen qui cupit attingere, non folùm mundanæ prudentiæ, verùm etiam literarum peritiæ renuntiare quodammodo debet, ut tali expropriatus poffeffione, introëat in potentias Domini, & nudum fe offerat brachiis crucifixi. Nequaquam enim sæculo perfectè renuntiat, qui proprii fensus loculos intra cordis arcana refervat. *Ibidem.*

XVII. Paupertatis oforem alloquebatur his verbis: Vade viam tuam Frater mufca: -- incepifti à carne; ruinofum fundamentum fpiritali fa-

fabricæ collocasti. *Ibidem* §. 3. Ad alium Fratrem Vir Sanctus agebat : Absit à nobis, Frater charissime, ut pro quovis homine impiè agamus in Regulam. Malo, te Altare Virginis gloriosæ nudare, quàm contra paupertatis votum, & observantiam Evangelii aliquid vel modicum attentare.

Ibidem §. 4.

XVII. Dixit Vir Sanctus ad socium ; Pecunia servis Dei, ô Frater, nihil aliud est, quàm Diabolus, & coluber venenosus. *Ibidem* §. 5. Evangelicæ perfectionis formositas, quantum ad castitatem scilicet, obedientiam, & paupertatem, satis convenienter ostenditur in viro Dei pari forma perfectè fulsisse; licet gloriari præelegerit in privilegio paupertatis, quam modò Matrem, modò sponsam, modò Dominam nominare solebat.

Ibidem §. 6.

XIX. Beneplacitum est Domino in paupertate, & eâ maximè, quæ voluntaria pro Christo mendicitas est. *Ibidem* §. 7. agebat idem S. P. N. Franciscus.

Titulus tertius.

*Admirabilis zelus animarum, & mors
beata S. P. N. Francisci.*

Pietas vera, quæ secundum Apostolum ad omnia valet, adeo cor *Francisci* repleverat, ut totum videretur Virum Dei in suum
do-

dominium vendicasse. Hæc est, quæ ipsum per devotionem sursum agebat in Deum, per compassionem transformabat ad Christum, per condescensionem inclinabat ad proximum, & per universalem conciliationem ad singula, refigurabat ad innocentiaë statum. c. 8. §. 1.

II. Qui Religionem sacram iniquis violarent operibus, maledictionis ejus gravissimam incurrebant sententiam. A te Domine, inquit, Sanctissime, & à tota cælesti curia, & à me parvulo tuo sint maledicti, qui suo malo exemplo confundunt & destruunt, quod per Sanctos Fratres Ordinis hujus ædificasti, & ædificare non cessas. *Ibidem* §. 2.

III. Cùm autem semel malis turbatus exemplis anxio Spiritu misericordem Patrem precaretur pro filiis: responsum hujusmodi reportavit à Domino: Cur tu pauper homuncio conturbaris? an ego te super Religionem meam Pastorem institui, ut me principalem nescias esse Patronum? hominem simplicem ad hoc te constitui, ut, quæ in te fecero, non humanæ industriæ, sed supernæ gratiæ adscribantur. Ego vocavi, servabo, & pascam, & aliis excidentibus alios subrogabo; ita ut si nati non fuerint, faciam illos nasci. Et quantiscumque fuerit impulsibus paupercula hæc concussa Religio, salva semper meo munere permanebit. *Ibidem* §. 2.

IV. Detractionis quoque vitium inimicum fonti pietatis & gratiæ, tamquam serpentinum abhorrebat morsum, & atrocissimam pestem, & piissimo Deo abominabile fore affirmabat, pro eo,

eo, quòd detractor animarum sanguine pascitur, quas gladio linguæ necat. -- Tantò major est, aiebat, detractorum impietas, quàm latronum, quantò lex Christi, quæ in observantia pietatis impletur, magis animarum quàm corporum nos adstringit optare salutem. *Ibidem* §. 3.

V. Afflictis qualicumque corporis molestiâ mira compassionis teneritudine condescendens: si quid penuriæ, si quid defectus in aliquo cernebat, piâ cordis dulcedine regerebat in Christum. sanè clementiam habebat ingenitam, quam superinfusa Christi pietas duplicabat. Itaque liquecebat animus ejus ad pauperes & infirmos: & quibus non poterat manum, exhibebat affectum. -- Dulciter Pater adjecit: dum pauperem vides ô Frater, speculum tibi proponitur Domini, & pauperis Matris ejus; In infirmis similiter infirmitates, quas assumpsit, considera. *Ibidem* §. 4.

VI. Nulli prorsus rei parcebat, nec mantellis, nec tunicis, nec libris, nec etiam paramentis Altaris; quin omnia hæc dum posset, ut pietatis impleret officium, indigentibus largiretur. Pluries cum oneratis obviaret in via pauperibus, imbecilles humeros illorum oneribus supponebat. *Ibidem* §. 4.

VII. Piè igitur sentiendum est de pietate *Virò Beati*, quæ tam miræ dulcedinis & virtutis fuit, ut damnaret ferocia, domesticaret silvestria, mansueta doceret, & brutorum naturam homini jam lapso rebellem ad sui obedientiam inclinaret. Verè hæc est, quæ cunctas sibi creaturas confœderans

valet ad omnia, promissionem habens vita quae nunc est, & futura. 1. Tim. 4. 8. *Ibidem* §. 12.

VIII Charitatem ferventem, quâ Sponsi amicus *Franciscus* ardebat, quis enarrare sufficiat? totus namque quasi quidam carbo ignitus, divini amoris flammâ videbatur absorptus. Subitò enim ad auditum amoris Domini excitabatur, afficiebatur, inflammabatur, quasi plectrò vocis extrinsecæ chorda cordis interior tangeretur. --- De omnibus sibi scalam faciens, per quam conscenderet ad apprehendendum eum, qui est desiderabilis totus. c. 9. §. 1.

IX. Christus *JESUS* Crucifixus intra suæ mentis ubera ut myrrha fasciculus jugiter morabatur; in quem optabat per excessivi amoris incendium totaliter transformari. --- Flagrabat erga Sacramentum Dominici corporis fervore omnium medullarum, stupore admirans permaximo illam carissimam dignationem, & dignantissimam charitatem. Sæpe communicabat, & tam devotè, ut alios devotos efficeret; dum ad immaculati Agni degustationem suavem, quasi spiritu ebrius in mentis ut plurimum rapietur excessum. *Ibidem* §. 2.

X. Matrem Domini nostri *JESU* Christi indicibili complectebatur amore, eò quòd Dominam Majestatis Fratrem nobis effecerit, & per eam finis misericordiam consecuti. In ipsa post Christum præcipuè fidens, eam sui ac suorum Advocatam constituit. *Ibidem* §. 2.

XI. Non habebat aliud Christi pauper, nisi duo minuta, corpus scilicet & animam, quod posset

posset liberali charitate largiri. Sed hæc per amorem Christi sic offerebat continuè, ut quasi omni tempore per rigorem jejunii corpus, & per ardorem desiderii spiritum immolaret: exterius in atrio sacrificans holocaustum, & in templo interius concremans Thymiama. Sic autem eum charitatis excessiva devotio sursum in divina ferebat, ut ejusdem affectuosa benignitas ad naturæ consortes & gratiæ dilataret. *Ibidem §. 3.*

XII. Non se Christi reputabat amicum, nisi animas foveret, quas ille redemit. Saluti animarum nihil præferendum esse dicebat; eo maxime probans, quod unigenitus Dei pro animabus dignatus fuerit in Cruce pendere. Hinc sibi in oratione luctamen, in prædicatione discursus, & in exemplis dandis excessus. Unde, quoties austeritas nimia reprehenderetur in ipso, respondebat se datum aliis in exemplum. *Ibidem §. 3.*

XIII. O verè Beatum Virum, cujus caro etsi tyrannico ferro non cæditur, occisi tamen Agni similitudine non privatur! O inquam, verè ac plenè Beatum, cujus Animam etsi gladius persecutoris non abstulit, palmam tamen martyrii non amisit. *c. 9. §. 7.*

XIV. Sentiens Christi servus *Franciscus* corpore se peregrinum à Domino; -- erat quidem oratio contemplanti solatium, -- erat èt operanti præsidium; dnm in omnibus, quæ agebat, de sua diffidens industria, & de superna pietate confidens, per ipsius instantiam totum in Domino cogitatum jactabat. *c. 10. §. 1.*

XV. Orationis gratiam Viro religioso desideran-

derandam super omnia firmiter afferebat : nullumque credens sine ipsa in Dei prosperari servitio : modis quibus poterat, fratres suos ad ejus studium excitabat. Nam ambulans & sedens, intus & foris, laborans & vacans orationi adeo erat intentus : ut illi videretur non solum quidquid erat in eo cordis & corporis, verum etiam operis & temporis dedicasse. c. 10. §. 1.

XVI. Nomen autem JESU cum exprimeret, vel audiret, jubilo quodam repletus interius, totus videbatur, exterius alterari, ac si mellifluus sapor gustum, vel harmonicus sonus ipsius immutasset auditum. c. 10. §. 8.

XVII. Ad tantam autem mentis serenitatem, indefessum orationis studium, cum continua exercitatione virtutum, Virum Dei perduxerat; ut, quamvis non habuerit sacrarum literarum peritiam per doctrinam, æternæ tamen lucis irradiatus fulgoribus, scripturarum profunda mirò intellectus scrutaretur acumine. Penetrabat enim ab omni labe purum ingenium mysteriorum abscondita : & ubi magistralis scientia foris stat, affectus introibat amantis. Legebat quandoque in libris sacris : & quod animo semel injecerat, tenaciter imprimebat memoriæ; quia non frustra mentalis attentionis percipiebat auditu, quod continuæ devotionis ruminabat affectu. c. 11. §. 1.

XIX. *Senis quidam S. Theolog. Doctor religiosus, experimentum sumens de S. P. Francisci scientia, apbat : Verè Theologia Sancti Patris istius puritate & contemplatione tamquam alis in altum subvecta est aquila volans : nostra verò*
scientia

scientia ventre graditur super terram. c. II. §. 2.

XX. Fidelis re verâ famulus & Minister Christi *Franciscus*, ut cuncta fideliter & perfectè perageret, illis potissimè virtutum exercitiis intendebat, quæ, Sacro dictante Spiritu, Deo suo magis placere cognoverat. Dicebat insuper: Unigenitus Dei Filius, qui est Sapiencia summa, propter animarum salutem de sinu Patris descendit. -- itaque videtur Deo magis placitum, quòd, intermissâ requie, foras egrediar ad laborem, ad *predicationem*. -- Non erubescibat à minoribus parva quærere verus Minor, qui magna didicerat à Magistro supremo. c. 12. §. 1.

XXI. Mos erat Angelico Viro *Francisco* nunquam oriri à bono; quin potius instar superiorum spirituum in Scala Jacob aut ascendebat in Deum, aut descendebat ad proximum. Nam tempus sibi concessum ad meritum dividere sic prudenter didicerat, ut aliud proximorum lucris laboriosis impenderet, aliud contemplationis tranquillis excessibus dedicaret. -- Tamquam servus fidelis & prudens investigans beneplacitum Dei, cui se conformare omninodè summo peroptabat ardore. c. 13. §. 1.

XXII. Christo jam igitur cruci confixus *Franciscus* tam carne quàm spiritu, non solum Seraphico amore ardebat in Deum, verùm etiam sitiebat cum Christo crucifixo multitudinem salvandorum. -- Fratibus quoque dicebat: incipiamus Fratres servire Domino Deo nostro, quia usque nunc parum profecimus. -- Proponebat, Christo Duce, se facturum ingentia: & fatiscen-

centibus membris. Spiritu fortis & fervidus, novo sperabat certamine de hoste triumphum: neque enim languor vel desidia locum habet, ubi amoris stimulus semper ad majora perurget, c. 14. §. 1.

XXIII. Ut autem Viro Dei cumulus meritorum accresceret, quæ omnia verè in patientia consummantur, cœpit infirmitatibus multimodis laborare tam graviter, ut vix in eo membrum aliquod remaneret absque ingenti passionis dolore. Ad hoc tandem per varias & diuturnas, ac continuas ægritudines deductus est, ut consumptis jam carnibus quasi sola cutis ossibus cohæreret. Cùmque duris corporis angeretur doloribus, illas suas angustias non poenarum censebat nomine, sed sororum. c. 14. §. 2.

XXIV. Licet totus esset attritus gravis prolixitate languoris, projiciens se in terram, ossa debilia duro casu collisit, & deosculans humum, gratias, inquit, tibi ago Domine Deus de omnibus his doloribus meis: teque mi Domine rogo, ut centuplum, si tibi placuerit, addas; quia hoc erit mihi acceptissimum, ut affligens me dolore non parcas; cùm tuæ sanctæ voluntatis adimpletio sit mihi consolatio superplena. Videbatur propterea Fratribus, quòd quasi alterum Job viderent; cui cùm languor cresceret carnis, crescebat simul & vigor mentis. *Ibidem* §. 2.

XXV. O verè Christianissimum Virum, qui & vivens Christo viventi, & moriens morienti, & mortuus mortuo perfectâ esse studuit imitatione

con

conformis, & expressâ promeruit similitudine decorari. c. 14. §. 4.

XXVI. Horâ denique sui transitûs propinquante - omnibus Fratribus tam præsentibus quàm absentibus in Crucifixi virtute, ac nomine bene & dixit, insuper & adjecit: Valetè Filii omnes in timore Domini, & permanete in eo semper. Et quoniam futura tentatio & tribulatio appropinquat; felices qui perseverabunt in his quæ cœperunt. Ego verò ad Deum propero, cujus gratiæ vos omnes commendo. c. 14. §. 5.

XXVII. *Franciscus* igitur servus & amicus Altissimi, Ordinis Minorum Fratrum Institutor & Dux, paupertatis Professor, patientiæ forma, veritatis Præco, Sanctitatis Speculum, & totius evangelicæ perfectionis exemplar, supernâ præventus gratiâ, ordinato progressu ab infimis pervenit ad summa - - Hunc Virum mirabilem, utpote paupertate prædivitem, humilitate sublimem, mortificatione vividum, simplicitate prudentem, omnique morum honestate conspicuum, quem in vita Dominus mirabiliter effecerat clarum, in morte fecit incomparabiliter clariorem. c. 15. §. 1.

XXVIII. Novus igitur homo *Franciscus*, novo & stupendo miraculo claruit, cùm singulari privilegio retroactis sæculis non concessio insignitus apparuit, sacris videlicet stigmatibus decoratus, & configuratus in corpore mortis hujus, corpori Crucifixi. De quo quidquid humanâ linguâ dicatur, minus erit laude condigna. c. 16. §. 1.

Concludit Doctor Seraphicus vita S. P. N. Francisci seriem his verbis: Nos quotidie desideramus

imus

88 *Vita Seraphici P. Francisci Instit. Ord. Min.*
mus ab ipso P. N. *Francisco* audire : Gratia Do-
mini nostri JESU CHRISTI cum spiritu vestro,
Fratres † Amen.

S. P. FRANCISCE,

Tuo paterno favori, amori, ac solici-
tudini commendo hanc ex typo pro-
deuntem S. Paupertatis observanti-
am, ut ex literaria facias operariam, & ex
nominali realem, per seriam tui sequelam,
à nobis posthac arctius cordi sumendam.
At, quod possibilitas nostra non obtinet,
tua nobis intercessione donetur, ut in vo-
luntaria, sancta, religiosa paupertate, An-
gelica castitate, perfecta que obedientia,
Deo placita humilitate, ac Seraphica cha-
ritate Deo perpetim serviamus, ac perse-
veremus usque in

FINEM.

†
Coloniz Agrippinz lucem aspexit in comitiis Pro-
vincialibus, ibidem habitis in almo Conventu
S. Crucis. Annò 1700. diebus 4. 5. & 6. Maji, Ordin.
FF. Minorum S. Francisci Conventualium, sub gratio-
so patrocinio & Præsidio Illustrissimi, & Reverendis-
simi Domini D. Philippi Horatii Thebarum Archi-
episcopi, ac Nuntij Apostolici Coloniensis, &c. Qui ex
speciali clementia, & concessione S. Sedis potestatem
pro tunc habebat amplissimam derogandi Constituti-
onibus Urbanis, & singulis Consuetudinibus, pro
quanto necessarium, vel congruum videri poterat ad
electionem personarum magis zelosarum, ac ferventi-
um ad S. observantiam, in Superiores, & Officiales, in
prædicti Ordinis Provincia.